

Povestirea pe scurt la Ion de Liviu Rebreanu

Actiunea se desfasoara pe doua planuri paralele, al taranilor si intelectualitatii rurale, care confera impresia de monografie a lumii infatisate. Personaje apartinand celor doua planuri sunt prezentate in scena simbolica de la inceputul romanului o hora a soartei (Nicolae Manolescu). Actiunea romanului incepe intr-o zi de duminica, care locuitorii satului Pripas se afla la hora, in curtea Todosiei, vaduva lui Maxim Oprea. expozitiune, sunt prezentate principalele personaje.

In centrul actiunii sta personajul Ion, taran sarac care vrea sa aiba repede mult pamant. Hotararea lui Ion de a o lua la joc pe Ana cea bogata, desi o place pe Florica cea saraca, marcheaza inceputul conflictului. Venirea lui Vasile Baci, tatal Anei, si confruntarea verbala cu Ion, pentru ca sarantocul umbla sa-i ia fata promisa altui taran bogat George Bulbuc, constituie intriga romanului. Rusinea pe care Vasile i-o face la hora, in fata satului, va starni dorinta de razbunare a flacaului, care la randul sau il va face pe chiabur de rusinea satului, lasand-o pe Ana insarcinata pentru a obtine pamantul ca zestre.

Ion il forteaza astfel pe Vasile Baci sa accepte casatoria. La nunta cu Ana, Ion isi da seama ca tot pe Florica o iubeste. In plus, el nu-i cere acte socrului pentru pamantul - zestre, si simtindu-se inselat, incepe bataile si drumurile Anei de la Ion la Vasile. Preotul Belciug mediaza conflictul dintre Ion si Vasile, in care "biata Ana nu este decat o victima tragica". Sinuciderea sotiei nu-i trezeste regrete sau constiinta vinovatiei, pentru ca in Ana, iar apoi in Petrisor, fiul lor, nu vede decat garantia proprietatii pamanturilor. Nici moartea copilului nu-l opreste din drumurile lui dupa Florica, maritata acum cu George, astfel ca deznodamantul este previzibil. George il omoara pe Ion si este arestat, Florica ramane singura, iar averea lui Ion revine bisericii.

In celalalt plan, rivalitatea dintre preot si invatator pentru autoritate in sat este defavorabila celui din urma. El are familie: sotie, un baiat, poetul visator Titu, si doua fete de maritat, dar fara zestre, Laura si Ghighi. In plus, casa si-o zidise pe lotul bisericii, cu invoirea preotului. Cum relatiile dintre ei se degradeaza, pornind de la atitudinea lor fata de faptele lui Ion, invatatorul se simte amenintat. Marturisirea lui Ion ca invatatorul i-a scris jalba determina conflictul celui din urma cu autoritatile austro-ungare si problemele sale de constiinta nationala. Accepta inutil compromisul, votandu-l pe candidatul maghiar la alegeri.

Preotul Belciug este un caracter tare. Ramas vaduv inca de tanar, se dedica total comunitatii. Visul sau de a construi o biserică noua in sat este urmarit cu tenacitate, iar romanul se incheie cu petrecerea poporului prilejuita de sfintirea bisericii.